

Nikaran tuulivoimahankkeen luontoselvitysten 2019-2020 yhteenveto

Sitowise Oy

Päiväys

22.11.2023

Sisällysluettelo

1	JOHDANTO	3
2	TULOKSET	3
	2.1 KASVILLISUUS JA LUONTOTYYPIT	3
	2.2 LIITO-ORAVA	4
	2.3 VIITASAMMAKKO	4
	2.4 LEPAKKO	5
	2.5 LINNUSTO	5



1 JOHDANTO

Multian kunnan alueelle sijoittuvan Nikaran tuulivoimahankkeen luontoselvitykset tehtiin vuosina 2019-2020 hankkeen YVA-menettelyn yhteydessä Sitowise Oy:n toimesta. Luontoselvitysten maastotöistä ja raportloinneista vastasivat FM Jussi-Pekka Manner, FM biologi Jaakko Kullberg ja FM biologi Aappo Luukkonen.

Luontoselvityksissä inventoitiin kasvillisuus ja luontotyytit, linnusto, lepakot, liito-oravan ja viitasammakon potentiaalisten elinympäristöjen esiintyminen selvitysalueella (selvitysalueet kuvattu kunkin selvityksen ohessa) sekä tarkasteltiin maakotkan saalistuslentoja. Lisäksi hankkeen vaihtoehtoisten sähkönsiirtoreittien osalta tehtiin syksyllä 2020 kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitykset. Selvityksiä täydennettiin petolintujen osalta vuonna 2022-2023.

Tässä raportissa esitetään yhteenveto luontoselvitysten tuloksista. Luontoselvitysten menetelmät on kuvattu YVA-selostuksen liitteenä olevissa luontoselvitysraporteissa.

2 TULOKSET

2.1 KASVILLISUUS JA LUONTOTYYPIT

Vuonna 2020 tehtyjen luontoselvitysten perusteella suunnittelualue on pääosin metsätalouskäytössä ja sille sijoittuu runsaasti mäntyvaltaisia kasvatusmetsikköjä sekä uudistushakkuualoja. Lisäksi hanke-alueella sijaitsee runsaasti metsäojitettuja, mutta myös ojittamattomia soita. Metsät ovat iältään pääasiassa nuoria tai varttuneita ja tasarakenteisia. Luonnontilaisen kaltaisia erirakenteisia ja vanhoja metsäkuvioita esiintyy hyvin vähän ja nämäkin pääosin pienialaisina, pirstaleisina kuvioina. Alueella on vain vähän lahopuuta.

Suunnittelualan koillispuolelle sijoittuu melko laaja ja ojittamaton Lampuodinsuon Natura 2000 -alue (FI0900146, SAC). Lisäksi alue kuuluu soidensuojeluohjelmaan (SSO090238). Pieniä luonnontilaisia lampia, pieniä järviä ja puroja sijoittuu hankealueelle useita. Lisäksi hankealueen läpi kulkee yksi joki, Syrjäjoki.

Arvokkaihin luontotyypeihin on luettu ne alueella esiintyvät luontotyytit, jotka ovat luonnonsuojelulla tai vesiläillä suojeltuja, uhanalaisia tai silmällä pidettäviä. Lisäksi tavanomaisesta poikkeavia ympäristöjä voidaan esittää huomionarvoisina luontotyypeinä. Tehdyn selvityksen mukaan alueen monimuotoisuuden kannalta olennaisia alueita ovat toisaalta osin varttuneempaa luonnontilaisen kaltaista metsää kasvavat alueet, kuten Raiskinmäki sekä ojittamattomat suokohteet. Lisäksi alueelle sijoittuu lähde, noroja, useita puroympäristöjä sekä alle hehtaarin suuruisia lampia, jotka ovat vesilain luontotyyppiä.



Voimalapaikat ja suunnitellut huoltotiet sijoittuvat pääosin kivennäismaalle kuivahkon kankaan talousmetsiin, taimikoihin tai avohakkuualueille. Osa voimalapaikoista ja huoltoteistä sijoittuu ojiteuille turvekankaille ja suomuuttumille. Pääasiassa hankkeessa suunnitellut voimalapaikat ja huoltotiet sijoittuvat ympäristöihin, joissa ei esiinny erityisiä luontoarvoja.

Suunnittelualueelta ei havaittu luonnonsuojelulain perusteella suojeltuja luontotyyppejä. Luontoselvityksen yhteydessä löydettiin uhanalaisia luontotyyppejä sekä vesilain 2 luvun 11 §:n vesiluontotyyppejä, joista suunnittelualueen keskelle sijoittuu lyhytkorsinevaa ja suunnittelualueen luoteislaidalle ruohokorpea ja avoluhtaa. Ruohokorpi on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (EN) luontotyyppiä ja lyhytkorsineva on luokiteltu vaarantuneeksi (VU) luontotyyppiä. Avoluhtat on luokiteltu puutteellisesti tunnetuiksi (DD) luontotyyppiä. Uhanalaiset luontotyypit suositellaan huomioitavaksi mahdollisuuksien mukaan suunnittelussa. Uhanalaisuusluokat perustuvat julkaisuun Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019 (Hyvärinen ym. toim. 2019).

2.2 LIITO-ORAVA

Maastaselvitysten yhteydessä ei havaittu merkkejä liito-oravasta (ulostepapanoita tai pesäkoloja) eikä alueella ole Uhanalaisrekisterin mukaan aiempia tunnettuja havaintoja liito-oravan esiintymisestä.

Luontoselvityksissä tunnistettuja liito-oravalle soveltuvia elinympäristöjä löytyi suunnittelualueen pohjoispuolelta Raiskinmäen ympäristöstä, jossa on vanhaa havupuuvaltaistavaltaista lehtomaista kangasta (GOMT) sekä kuusivaltaista tuoreen kankaan (VMT) metsää (sekapuuna kasvaa koivua ja haapaa jonkin verran), ja Kangasjärven pohjoispuolisen alueen tuore kangas/korpi.

Suurin osa suunnitellun tuulivoimahankkeen alueesta on liito-oravalle kelpaamattomia kasvatusmännikköjä, avohakkuualueita, taimikoita, soita, tai karuja mäntyvaltaisia metsiä. Lajille soveltuvia kohteita tavattiin niin vähän, että ei ole todennäköistä, että liito-orava pesivänä nykytilassa säännöllisesti esiintyisi alueella.

2.3 VIITASAMMAKKO

Uhanalaisrekisterin tietojen mukaan selvitysalueelta ei ollut aiempia tunnettuja havaintoja viitasammakon esiintymisestä eikä maastaselvitysten yhteydessä havaittu viitasammakoiden kutuääntelyä.

Tuulivoimahankkeen rakentamistoimet eivät kohdistu suoraan viitasammakon keskeisille elinalueille eivätkä suunnitellut voimalapaikat tai uudet tiet sijoitu siten, että niiden rakentamisesta aiheutuisi edes välillisiä vaikutuksia lajille.



2.4 LEPAKKO

Lepakkoselvityksissä havaittiin sekä 9 pohjanlepakkoa ja yksi vesisiippa. Alueelta ei löydetty sellaista biotooppia, joka olisi luettavissa luokkaan I (lisääntymis- tai levähdyspaikka) tai luokkaan II (tärkeä ruokailualue tai siirtymäreitti). Alueella on ainoastaan luokkaan III luettavaa lepakoiden elinympäristöä eli alueen arvo on huomioitava mahdollisuuksien mukaan maankäytössä.

2.5 LINNUSTO

Maastoselvityksissä 2019-2020 tunnistetut linnustollisesti huomionarvoisimmat alueet ovat potentiaalista pesimäbiotooppia uhanalaiselle lajistolle, mutta eivät pienen pinta-alansa vuoksi ole merkittäviä kuin alueellisella tasolla. Suunnitellut voimalapaikat (8 voimalaa) sijoittuvat linnustollisessa mielessä arvottomille alueille (talousmetsät, hakkuuaukeat, kasvatusmänniköt).

Suunnittelualueella tai sähkönsiirtoreitillä ei sijaitse valtakunnallisesti (FINIBA) tai kansainvälisesti (IBA) tärkeitä linnustoalueita, eikä SPA-Natura-alueita. Lähimmät IBA alueet ovat yli 100 km etäisyydellä ja FINIBA -alueet noin 35 km etäisyydellä.

Suunnittelualueen koillispuolella sijaitsee luonnontilainen Lampuodinsuo, joka on linnustonsa osalta lähialueen merkittävin kohde. Muut linnustollisesti huomionarvoiset kohteet ovat Raiskinmäen vanha kuusikko suunnittelualueen pohjoispuolella (noin 3 kilometrin etäisyydellä suunnitelluista voimaloista) sekä Kangasjärvi, joka sijoittuu suunnittelualueen pohjoisosaan (lähimmillään noin 500 metrin etäisyydelle voimalapaikoista). Raiskinmäen kuusikosta ei luontoselvityksissä havaittu suojelullisesti huomionarvoista lajistoa, mutta luonnontilaisen kaltaisena lehtomaisena kankaana isoine kuusineen se tarjoaa potentiaalisen pesimäbiotoopin päiväpetolinnuille. Kangasjärvellä pesii suhteellisen monipuolinen, vaikkakin vähälukuinen, vesi- ja rantalinnusto

Alue sijoittuu muuttolintujen pääreittien ulkopuolelle (pois lukien kurki, jonka kymmeniä kilometrejä leveä päämuuttoreitti kulkee myös suunnittelualueen yli korkealla) ja muutto on sisämaassa tapahtuvalle muutolle tyypilliseen tapaan vähäistä ja tapahtuu ilman selkeitä johtolinjoja.

Suunnittelualueella tai tuulivoimahankkeen sähkönsiirtoreiteillä ei ole tunnettuja petolintujen pesiä Luonnontieteellisen keskusmuseon (Rengastustoimisto) eikä ELY -keskuksen aineistojen perusteella.

Maakotkan reviiritietojen perusteella tehtiin törmäysmallinnus, jonka perusteella hanke on toteutettavissa ilman merkittävää törmäysriskiä maakotkalle suunnitelman mukaisella voimalamäärällä ja -sijoittelulla (8 voimalaa). Törmäysmallinnuksen tulokset on esitetty salassa pidettävässä vain viranomaiskäyttöön tarkoitetussa raportissa.

